

Tips til ressurser:

www.tegnordbok.no

- Ordliste med tegn fra norsk tegnspråk

www.statped.no/tegnstart

- Interaktivt selvstudium i norsk tegnspråk for nybegynnere

www.statped.no/tolking-og-barn

- Nettressurs med utfyllende informasjon om tolking og barn

I ressursen om tolking og barn på statped.no kan du blant annet se en film med klipp fra en turntrening, og møte en döv mor som deler sine erfaringer med bruk av tolk på fritidsaktiviteter. Du kan bruke QR koden for å komme til nettsiden.

Tolk på fritiden

-Hva **gjør** en tolk?
-Kan jeg snakke **som vanlig**?
-Hvem skal jeg **se** på?
-Hvordan **fungerer** det?
-Hva må jeg **vite**?
-Hvem kan jeg **spørre**?
-Hvem **sin** tolk?

Mange tegnspråklige barn deltar på fritidsaktiviteter med tolk. Som leder/trener for idrett og kulturtilbud, familie, eller en del av nettverket til tegnspråklige barn, er det ikke gitt at du vet hvordan du bør opptre i situasjoner med tolk. Hva kan du gjøre for å legge til rette for en situasjon der alle er inkludert?

I denne brosjyren går vi gjennom det viktigste du bør vite om tolket samhandling. Hvis du har tid og lyst, kan du lære mer om tolking på temasiden Tolking og barn på www.Statped.no/tolking-og-barn

Tolken er der for alle, og bistår med oversettelse mellom norsk og tegnspråk. Tolken sin oppgave er å tolke. Det er de andre voksne som har hovedansvaret for å skape et felleskap og legge til rette for at alle kan være med. Dette høres kanskje litt skummelt ut? Husk at tolken, foresatte, og i noen tilfeller barnet selv, er dine allierte. De kan ha mange gode forslag til hvordan dere kan samarbeide. Det kan være lurt å spørre dem hvis du lurer på noe om tegnspråk og tolking.

Blikk-kontakt blir litt annerledes når du snakker med noen via tolk. Den tegnspråklige må se på tolken for å få med seg det som blir oversatt til tegnspråk, men vedkommende retter nok blikket på deg innimellom. Hvis tolken oversetter det barnet sier fra tegnspråk til talespråk, vil du kanskje intuitivt se på tolken, siden talen kommer derfra. Et godt tips er å se på den du snakker med, ikke tolken.

Når den tegnspråklige må se på tolken for å få med seg beskjeder, kan det føre til noen utfordringer i aktiviteter. Midt i en øvelse kan det være vanskelig å se på tolken samtidig som en skal gjøre noe. Og det er ikke alltid tolken kan plassere seg i deltakerens synsfelt når hen er i bevegelse. Der det er mulig kan du gi instruks og tilbakemelding før og etter en øvelse.

Tolken er til stede for alle, slik at de som ikke har et felles språk lettere skal kunne forstå hverandre. Tolken må derfor ansees som alle «sin» tolk.

Vær oppmerksom på det sosiale. Det kan være utfordrende for tegnspråklige barn å bli en del av en gruppe ikke-tegnspråklige. Samarbeid med foreldre, barnet og tolken om hvordan hele gruppa kan få litt informasjon om hvorfor det er tolk til stedet og hva tolken gjør.

Tolkens prosesstid er den tiden tolken trenger for å oppfatte, forstå og oversette til tegnspråk det som sies. Dette fører til at de som ser på tolken får replikkene litt senere enn de andre. Hvis du for eksempel sier «klar, ferdig, gå» kan det ta litt lengre tid før beskjeden kommer frem via tolk. Hvis du stiller et spørsmål til gruppa, bør du vente til tolken har tolket ferdig, før du lar noen svare.

Forhold deg til barnet, ikke tolken. Selv om det kan føles rart med mindre blikkontakt, snakk direkte til den tegnspråklige. Se på den du snakker med. Noen ganger kan det være lettere for dere begge om du gir barnet direkte instruks. Hvis du for eksempel skal forklare/visе en bevegelse, er det bedre at barnet ser på deg enn på tolken. Ikke vær redd for å prøve å snakke direkte til det tegnspråklige barnet. Du kommer langt med å bruke gester, kroppsspråk og vise bevegelser.

Lær deg noen tegn så det blir lettere å ha direkte kontakt med den tegnspråklige. Spør gjerne vedkommende om tegn, eller bruk tegnordbok.no. Alle har behov for å bli sett, hvis du prøver å få litt direkte kontakt kan det ha stor betydning.

